Mel: Do szopki lej posterze.

Kolęda Sybiraków.

II/1977

I. Do szopki Sybiraczy
Pośpieszmy w mroźną noc,
Bo tam u żłóbka tego
Bo tam potęgi moc.

II. Daleko nasza Polska
Daleko Drogi Kraj,
Lecz Ty nam Panie Jezu
Siły i męstwo daj.

III. Niech nas nie złamie rozpacz
Tęsknota, ani łzy,
Prowadź nas sam do Polski
- Maleńki Jezu - Ty.

© ARCHIWUM WSCHODNIE

O powstaniu tej kolędy - mały chłopczyk Andrzejek w wieku 5 lat - rozpłakał się wśród grona słuchających go polskich kobiet i nie dokończył już nigdy reszty zwrotek opisanej kolędy....

- Owe dziecię było synem młodej nauczycielki zesłanki, autorki tekstów i melodii kolejnych „Ballad Syberyjskich" której nazwiska Matka moja nie spamiętała i los Jej nie jest nam znany. - Na cześć zesłańców w latach niewoli i upokorzeń 1940-1945 r. na nieludzkiej ziemi i mojej Najdroższej Mamusi, która w swym sercu i umyśle pieśni te przez lata zachowała - niniejszym dla potomnych dzieło rozpracowałem i publikuję:

Henryk Chirowski

Str. 2. Zjazd do „roju" i praca.

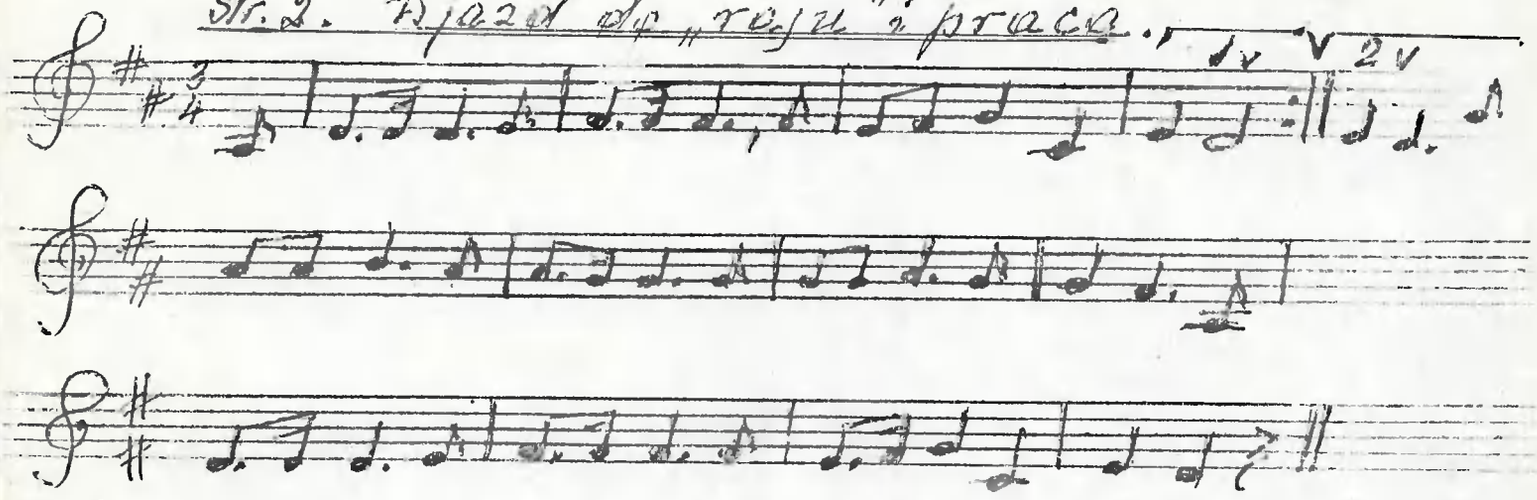

I. Pewnego dnia dopiero z wsi przybyli tam Polacy,
Aby na nowo zacząć żyć i rozpocząć prace.
Nie chcieli zbierać kiziaku, nie prosnęli niczego,
Lecz po miesiącu wsmółych głód wzięli się do wytchnienia.

II. Otworzyły się kolchozów drzwi przed tymi obrzydliwcami,
Do pracy pędzą ich jak psów, karmią ich pustymi.
Bo dla Polaka niczym głód, niczym wytrwałość nędza,
Bo z Ojczystej Polski kazały z nich rodzone dni przepędzać.

III. I rozpoczęli życia nić, pełną - tęsknoty - łzami,
Bo ciężko jest Polakom żyć pomiędzy „wsmółczami"
Bo dla Polaka niczym głód, niczym wytrwałość nędza
Gdyż z wolnej Polski kazały z nich rodzone dni przepędzać.

Wyjaśnienie:
Kiziak - wysuszony mech bagienny, służący za opał.
Wsmółcz - bolszewik, aparatczyk.

Odtworzył z pamięci mojej matki - Heleny
— Henryk Chrzanowski.
Bielsko, grudzień 1989 r.
ul. Lubińska 3.

Str. 3. Rozsołanie i tęsknota.

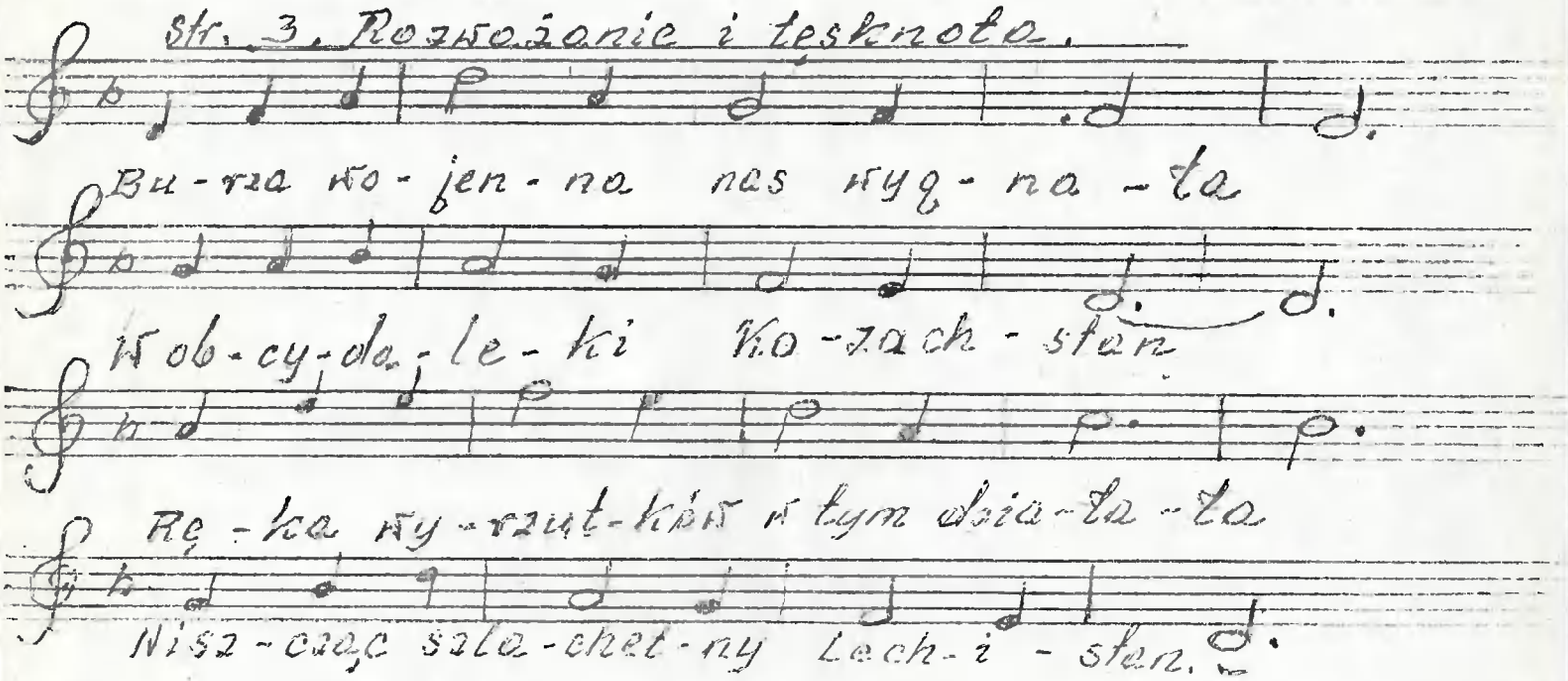

II. Skąd zdobyć *topki i ziemniaków,
Jak zabezpieczyć marny byt?
To troska nagląca myśli Rodaków
Wysokich naszych rejon szczyt.

III. W rodzinnej ziemiance opuszczona,
Pomnę i tęsknię jak mam żyć...
Gdzie-jeś Ojczyzno ma kochana,
Jak ciężko mi bez Ciebie być.

IV. Tyle udręczeń k poniewierce
Trosk i niedoli męczy mnie,
Kiedyż, och kiedy koniec nieboli,
Zakończy nędzne życie mnie.

Odtworzył z pamięci mojej Matki - Heleny
- Henryk Chirowski.
Bielsko, grudzień 1989 r.

*topke - tzn. poliszo.

Str. 4. Niedola i skarga Sybiraczki.

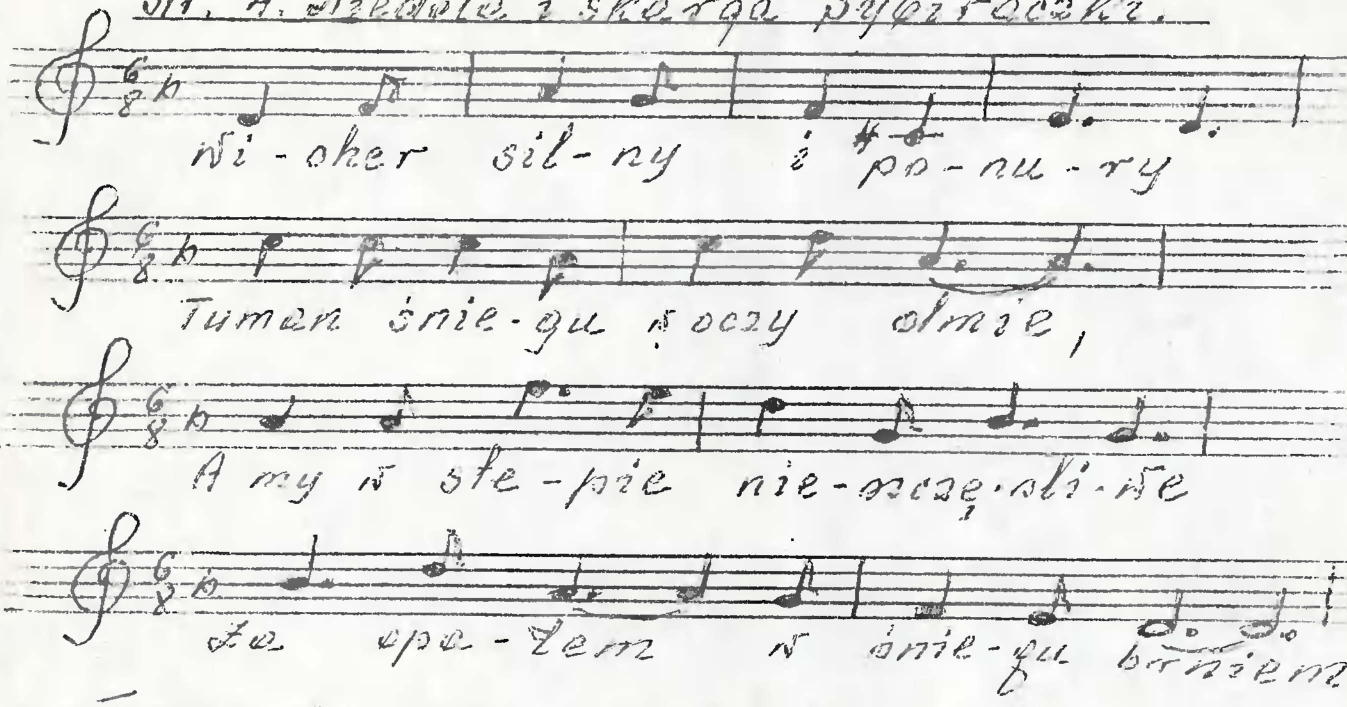

II. Lata moje w tej niedoli,
Bezznadziejne życie me
Wciąż zanoszę tęskne modły,
Serce moje rani się.

III Polska nasza rozszarpana,
Bo ją zajął straszny wróg
Armia nasza hen rozbita,
Umęczony Polski lud...

IV. Skowroneczku szary ptaszę,
Szybuj do Ojczyzny mej,
Powiedz wszystkim tam Rodakom;
Na Sybirze ciężko nam.

V. Lata schodzą w tej niewoli
Beznadziejne życie me,
Tak bym chciała być u Ciebie
Chętnie oddać życie swe.

Odpisywał z pamięci mojej matki - Heleny
Henryk Chirowski
Bielsko, grudzień 1929
ul. Lubinowa 3.

str. 5. Wygnanie i prośba do Boga.

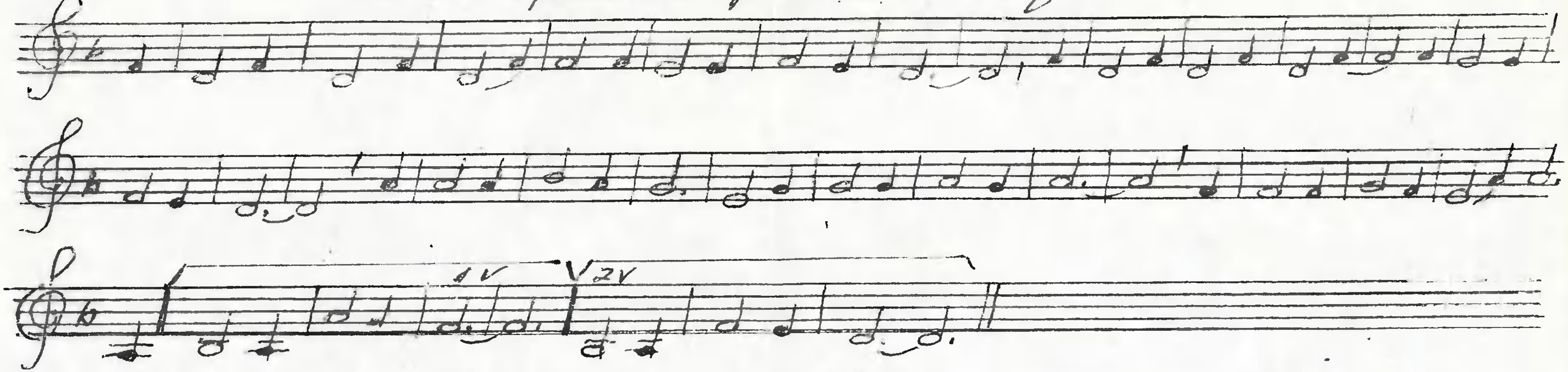

I. W głębi sybirskich stepów, rodziny polskie są,
Wygnane, zmęczone o swojej ziemi śnią,
: Mijają dnie za dniami, w zwątpieniu idzie noc,
Boże okaż nad nami, przedziwną swoją moc.

II. Rozpacz serce me targa a z oczu pł[illegible] łzy,
Do Ciebie płynie skarga, myśl o n[illegible] ści sny.
: Wróć nas na Polską ziemię, o[illegible] tych swojskich błoń,
Daj nam szczęście rodzinne, my [illegible] tęsknimy doń.

Odtworzył z pamię[illegible] ojej Matki - Heleny
[illegible] enryk Chirowski.
[illegible] ze, grudzień 1989 r.
z [illegible] inowo. 3.

Str. 6. Głosa polskiej zesłanki.

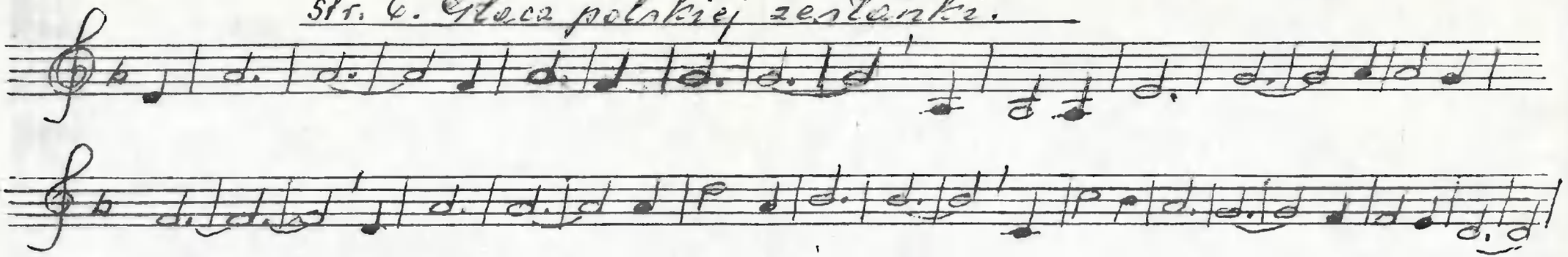

I. Gdzie jesteś i z jakiej stronie
Straszne niepewności zdjęło mnie
Myśl tęskna za Tobą goni
Zbolałe serce wciąż łoni łzę.

II. Widzę wzrok Twych czarnych oczu,
Pełnych tęsknoty, smutku i łez,
Kiedyż ach kiedyż tęsknic niedoli
Kiedyż mężuniu mej męki kres.

III. Czy kiedy kolwiek spotkamy się,
Czy może jeszcze ujrzę Twą łzę
A wtedy powiem Ci szczerze to
Co znaczy męka, co znaczy zło.

Odtworzył z pamięci mojej Matki - Heleny
- Henryk Chrzanowski
Pielaki, grudzień 1989 r.

Sk. 7. Nadzieja powrotu do Polski.

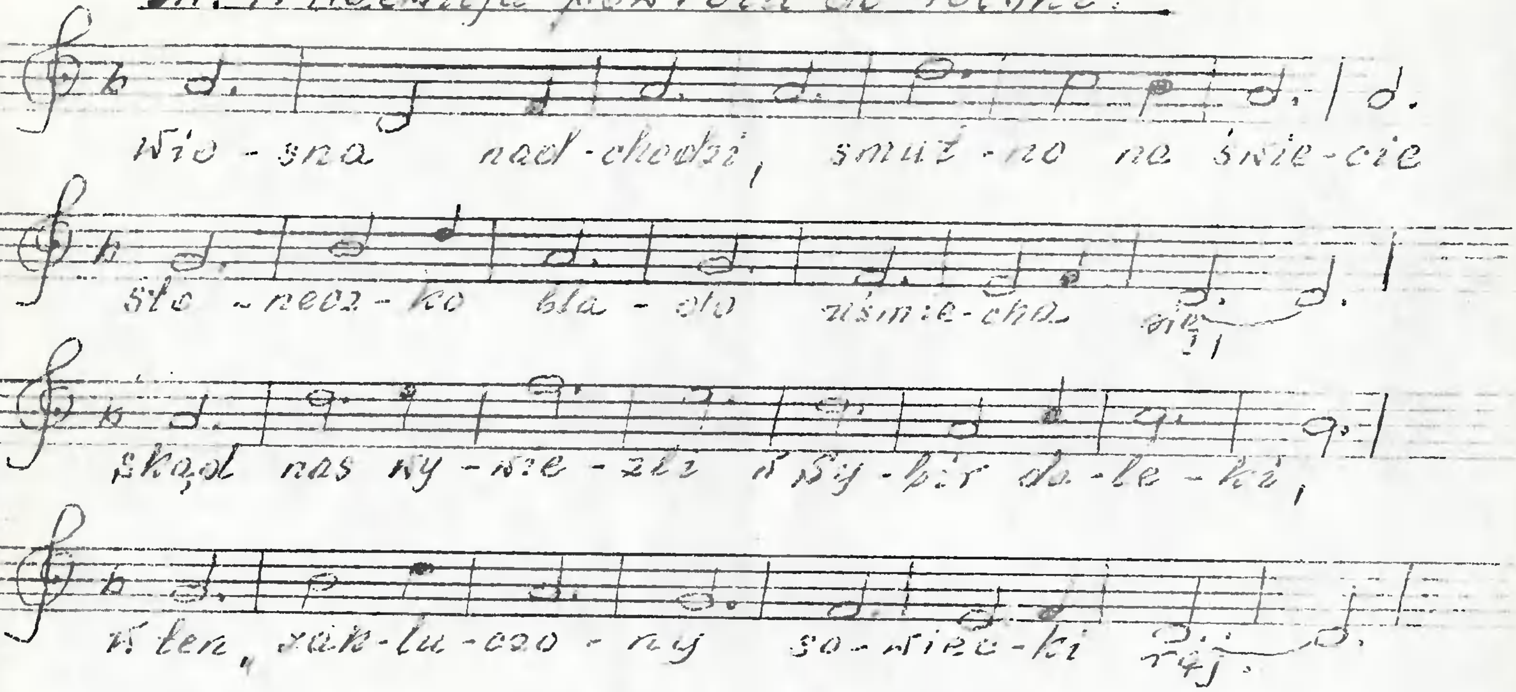

II. Życie jest ciężkie wśród obcych ludzi
Praca w kołchozie zabija mnie.
Wizja wolności z myśli nie schodzi,
Ciągła nadzieja że padnie wróg.

III. Że przyjdzie jeszcze ta chwila błoga,
Która obetrze strumienie łez.
Że przed wygnańcem wolna już droga...
Pora już odejść z najgorszy czas.

IV. Żegnajcie łany – Sybirskie łany
Coście niewdzięcznie przyjęły nas.
I ty piołunku starannie rwany,
Pora już odejść z najgorszy czas.

Odtworzył z pamięci mojej Matki – Heleny
– Henryk Chirowski.
Bielsko, grudzień 1989 r.
ul. Łubinowa 3.

© ARCHIWUM WSCHODNIE

„zakluczony" – zamknięty